

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΑΡΑΒΑΝΤΙΝΟΥ 6-8, 45444-ΙΩΑΝΝΙΝΑ
☎ 26510 27475/31323, FAX: 2651074255
E-mail: tee_ioan@tee.gr

Ιωάννινα, 15.05.2020
Αριθ. Πρωτ.: οικ. 443

ΠΡΟΣ: Το Δήμο Ιωαννιτών
Γραφείο Προεδρείου
Δημοτικού Συμβουλίου

ΘΕΜΑ: Απόψεις σχετικά με την προς διαβούλευση πρόταση του Δήμου Ιωαννιτών για την ανάπλαση του Πάρκου Πυρσινέλλα.

Η κατάθεση της άποψης του ΤΕΕ/ΤΗ σχετικά με τη διαχείριση του παραχωρημένου στο Δήμο Ιωαννιτών από το Ελληνικό Δημόσιο -με το Άρθρο 8 του Ν.4467/2017 (ΦΕΚ 56 Α')- Πάρκου Πυρσινέλλα έχει τα χαρακτηριστικά της συνεισφοράς του φορέα μας, ως θεσμοθετημένου Τεχνικού Συμβούλου της πολιτείας, στα πλαίσια της διαβούλευσης της πρότασης του Δήμου Ιωαννιτών για την ανάπλαση αυτού.

Επισημαίνεται ότι, η πιστή εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου {Νόμος 998/1979 (ΦΕΚ 289 Α'), Νόμος 4280/2014 (ΦΕΚ 159 Α') και Υ.Α. 133384/6587/2015 (ΦΕΚ 2828 Β')} εξασφαλίζει -εκ προοιμίου- το δημόσιο συμφέρον, την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και την ομαλή εξέλιξη όλων των προαπαιτούμενων σταδίων μέχρι την έγκριση της διαχειριστικής μελέτης και την έναρξη της υλοποίησης του έργου ανάπλασης.

Ειδικότερα, αναφέρουμε τα παρακάτω:

1. Οι προτεινόμενες παρεμβάσεις θα πρέπει να είναι συμβατές με τις θεσμοθετημένες χρήσεις του χώρου, όπως αυτές προσδιορίζονται από τις κατευθύνσεις και εξειδικεύσεις των μελετών του χωρικού σχεδιασμού (υπερκεείμενου και υποκείμενου) που αφορούν την ευρύτερη περιοχή. Αυτό επισημαίνεται ιδιαίτερα, γιατί ναι μεν σε όλες τις προτάσεις των υπόψη σχεδιασμών προβλέπεται η χρήση του, ως χώρου αναψυχής, πολιτισμού και άθλησης, η οποία διατηρείται με την υπό διαβούλευση πρόταση ανάπλασης, αλλά παράλληλα ο συγκεκριμένος χώρος είναι παρακείμενος του χώρου του Στρατοπέδου του Βελισσαρίου. Υπενθυμίζεται ότι οι προτάσεις και του ΤΕΕ/ΤΗ, αλλά και της μελέτης του Ρυθμιστικού Σχεδίου Ιωαννίνων, όπως αυτές είχαν καταλήξει μετά από τη σχετική διαβούλευση, είναι στον χώρο του Στρατοπέδου να δημιουργηθεί το Μητροπολιτικό Πάρκο.
2. Με τη δημιουργία του Μητροπολιτικού Πάρκου υπάρχει η πρόβλεψη για ενοποίησή του με άλλους χώρους πρασίνου της πόλης. Προβλέπεται συγκεκριμένα η σύνδεσή του με το χώρο του Πάρκου Πυρσινέλλα, καθώς και με το πάρκο της Κιάφας, έως το Πάρκο του Κουραμπά, ενώ από την ανατολική πλευρά του, η σύνδεση αυτή μπορεί να φτάσει,

μέσω της Οδού Βογιάννου μέχρι την παραλίμνια περιοχή. Κατά συνέπεια, θεωρούμε ότι θα πρέπει να προβλεφθεί στην πρόταση ανάπλασης του Πάρκου Πυρσινέλλα η φυσική και λειτουργική σύνδεσή του με το Μητροπολιτικό Πάρκο. Παράλληλα, αυτό θα αποτελέσει πρόσθετο κίνητρο για το Δήμο Ιωαννιτών, ταυτόχρονα με την ανάπλαση του Πάρκου Πυρσινέλλα, να επιταχύνει τις διαδικασίες για την παραχώρηση του χώρου του Στρατοπέδου στην πόλη των Ιωαννίνων. Τέλος, πρέπει να ληφθούν ιδιαίτερα υπόψη και οι προβλεπόμενες αλλά και οι υφιστάμενες χρήσεις σημαντικών χώρων, όπως του Περιβαλλοντικού Πάρκου (η δημιουργία του οποίου προβλέπεται στο υπό θεσμοθέτηση Π.Δ. της λίμνης Παμβώτιδας), καθώς και του Πανηπειρωτικού Σταδίου (που λειτουργεί σε κοντινή απόσταση από το Πάρκο, εξυπηρετώντας μια σειρά αθλητικών δραστηριοτήτων).

3. Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δοθεί στην πρόβλεψη που αφορά στις προσβάσεις του Πάρκου με εναλλακτικά μέσα, όπως ποδήλατα, ηλεκτρικά αμαξίδια μηδενικών ρύπων κλπ, γεγονός που θα συμβάλλει στην αναβάθμιση του περιβαλλοντικού ισοζυγίου της ευρύτερης περιοχής. Στην πόλη των Ιωαννίνων, υπάρχει ήδη η πρόβλεψη για τη δημιουργία ποδηλατοδρόμων σε δύο μεγάλες οδικές αρτηρίες (Οδός Νιάρχου, νέα οδός από τον κόμβο του Πανηπειρωτικού σταδίου έως τον κόμβο της Οδού Βογιάννου) που γειτνιάζουν με το χώρο του Πάρκου. Κρίνεται συνεπώς επιβεβλημένη η ασφαλής σύνδεση του Πάρκου -είτε ως ενδιάμεση είτε ως τερματική στάση- με τα εν λόγω δίκτυα ποδήλατης μετακίνησης. Ταυτόχρονα πρέπει να προβλεφθεί και η τακτική σύνδεση του Πάρκου με τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς με γραμμές που θα συνδέουν διάφορα σημεία της πόλης με αυτό.

4. Καθώς το Πάρκο Πυρσινέλλα εκτείνεται εκατέρωθεν της Εθνικής Οδού Ιωαννίνων - Αθηνών, η οποία και αποτελεί την κεντρική είσοδο της πόλης από τον νότο, σκόπιμο θα ήταν να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην διαμόρφωση της εξωτερικής του όψης επ' αυτής. Ταυτόχρονα προτείνουμε τη λειτουργική και νοητική ενοποίηση των δύο γεωτεμαχίων του Πάρκου, ώστε αυτά να αποτελούν ενιαίο σύνολο, με οποιοδήποτε τρόπο κριθεί κατάλληλος ύστερα από αρχιτεκτονική και οικονομοτεχνική μελέτη. Παράλληλα προτείνουμε ο χώρος του δυτικού τμήματος του Πάρκου, εμβαδού 80.409 τ.μ., να αποτελεί συνέχεια του τομέα του Φυσικού Περιβάλλοντος, όπως προτείνεται και οριοθετείται σε μέρος του ανατολικού τμήματος αυτού. Χαρακτηριστικά προτείνουμε, στο χώρο αυτό, τη δημιουργία περιπατητικών διαδρομών που θα αναδεικνύουν τη φυσική ομορφιά του, την κατασκευή αναψυκτήριου και WC καθώς και τη λειτουργική και φυσική σύνδεσή του με το χώρο του παρακείμενου οίκου ευγηρίας.

5. Δεν θεωρείται σκόπιμη -υπηρετώντας το πνεύμα της προτεινόμενης ανάπλασης- η υιοθέτηση του συνόλου των επιτρεπόμενων παρεμβάσεων της Υ.Α. 133384/6587/2015 όσον αφορά την κατασκευή επιπρόσθετων κτηριακών εγκαταστάσεων, αλλά η βέλτιστη λειτουργική αξιοποίηση του υφιστάμενου κτηριακού αποθέματος, το οποίο θα πρέπει να επισκευασθεί, να συντηρηθεί, να ανακαινισθεί και να αναβαθμιστεί ενεργειακά με αξιοποίηση σύγχρονων πρακτικών, τεχνικών και υλικών, φιλικών προς το περιβάλλον. Επιπλέον, προτείνουμε τη χρήση ΑΠΕ για την εξοικονόμηση ενέργειας και την αναβάθμιση του περιβαλλοντικού ισοζυγίου του όλου Πάρκου.

6. Η ζωνοποίηση της έκτασης του Πάρκου σε τομείς, η οποία φαινομενικά διευκολύνει τον επί χάρτου σχεδιασμό, βασίζεται και οριοθετείται σύμφωνα με την έως τώρα πολύχρονη χρήση του. Θεωρούμε ότι ο διαχωρισμός στις συγκεκριμένες ζώνες, δε φαίνεται να αλληλοεμποδίζει ιδιαίτερα τις επιμέρους λειτουργίες, που αφορούν τους διαφορετικούς τομείς δράσεων (αθλητικές, πολιτιστικές και δράσεις διαφύλαξης και ανάδειξης του φυσικού περιβάλλοντος). Σε κάθε περίπτωση όμως, το τελικό αποτέλεσμα της συνολικής λειτουργίας του Πάρκου δε θα πρέπει να αποκλείει το συγκερασμό χρήσεων.

7. Εξετάζοντας αναλυτικά τις προτεινόμενες ζώνες χρήσεων του Πάρκου, καταθέτουμε τις προτάσεις μας, οι οποίες θεωρούμε ότι θα αναβαθμίσουν το χαρακτήρα του και θα συμβάλλουν στη διασφάλιση και ανάδειξη της ταυτότητας του χώρου. Το μεγαλύτερο τμήμα του Χώρου Άθλησης, όπως χαρακτηρίζεται και περιγράφεται από την πρόταση ανάπλασης της διαβούλευσης, ήταν το πλέον εγκαταλελειμμένο καθ' όλη τη διάρκεια της λειτουργίας του Πάρκου. Αντί για τη δημιουργία γηπέδων ποδοσφαίρου και μπάσκετ, προτείνουμε τη διαμόρφωση χώρου πράσινης αλάνας, για την εξυπηρέτηση συμβατών αθλητικών δραστηριοτήτων. Αναφορικά με τη πρόταση δημιουργίας χώρου για Skatopark, εκφράζουμε την αντίρρηση μας επειδή, αφενός η διαμόρφωση ενός τέτοιου χώρου απαιτεί σύνθετες κατασκευές από οπλισμένο σκυρόδεμα και αφετέρου η συγκεκριμένη δραστηριότητα αναπτύσσεται συνήθως σε περιοχές του κλασικού αστικού ιστού μιας πόλης και δεν εναρμονίζεται με το φυσικό περιβάλλον του Πάρκου. Στο συγκεκριμένο χώρο μπορούν να προβλεφθούν χρήσεις άλλων εναλλακτικών δραστηριοτήτων (π.χ. πίστες αναρρίχησης) ή άλλων αθλημάτων (π.χ. τοξοβολία). Επίσης, θεωρούμε ότι ο χώρος που προβλέπεται για σωματική άσκηση με ειδικά όργανα θα πρέπει να υλοποιηθεί. Παρόμοιος χώρος θα μπορούσε να χωροθετηθεί και πλησίον του χώρου της παιδικής χαράς.

8. Η δεύτερη ζώνη του Πάρκου, που αφορά σε πολιτιστικές χρήσεις, σηματοδοτείται από το υφιστάμενο κεντρικό κτίριο, που υπακούει στα βασικά στοιχεία της Γιαννιώτικης Αρχιτεκτονικής. Το κτίριο χρήζει επισκευών, όπως περιγράφονται στην πρόταση, ώστε να επανέλθει στην αρχική του κατάσταση και να αναβαθμιστεί ενεργειακά. Το κτίριο θα πρέπει να λειτουργήσει ως πυρήνας του χώρου Πολιτιστικών Εγκαταστάσεων και η χρήση του να αντιπροσωπεύει ακριβώς αυτό, π.χ. ως χώρος πολιτιστικών εκδηλώσεων ποικίλης χρήσης, είτε εικαστικών, είτε μουσικών εκδηλώσεων, με στόχευση να εξασφαλίζει την άρτια λειτουργία όλων των δραστηριοτήτων του Πάρκου Πυρσινέλλα, αλλά ταυτόχρονα και τη βιωσιμότητα της συντήρησης και διατήρησης του όλου εγχειρήματος. Επίσης, προτείνουμε τη δημιουργία και ενός εκθεσιακού χώρου τοπικών προϊόντων που θα συμβάλλει στην ανάδειξη τους και την προβολή τους. Όσον αφορά το χώρο της παιδικής χαράς, συμφωνούμε με τη χωροθέτησή της όπως αυτή προτείνεται. Επίσης, προτείνουμε ο χώρος, έμπροσθεν του κεντρικού κτιρίου, να χρησιμοποιηθεί ως υπαίθρια γλυπτοθήκη, η διαχείριση της οποίας θα μπορούσε να γίνει σε συνεργασία με την Σχολή Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Δεύτερο κυρίαρχο στοιχείο αυτού του χώρου είναι η μεγάλη λίμνη, η οποία θα αποτελέσει έναν επιπλέον χώρο πολιτιστικών δραστηριοτήτων. Στην περιοχή αυτή προτείνουμε ήπιες διαμορφώσεις ακολουθώντας σχεδόν το ανάγλυφο του φυσικού εδάφους. Επίσης, στον παραπάνω

χώρο θα μπορούσαν να χωροθετηθούν χρήσεις, όπως υπαίθριος κινηματογράφος, επιδαπέδια παιχνίδια, χώροι με τραπέζια και πάγκους για πικ-νικ, πισίνα κ.τ.λ.

9. Στην τρίτη ζώνη του Πάρκου που αφορά στον τομέα του Φυσικού Περιβάλλοντος, δεν μπορούν να συντελεστούν ιδιαίτερες κατασκευαστικές παρεμβάσεις. Στη ζώνη αυτή πρέπει να συντηρηθούν τα μονοπάτια, να διαμορφωθούν οι περιπατητικές διαδρομές και να υλοποιηθεί ο προβλεπόμενος ποδηλατόδρομος. Θα πρέπει να εξεταστεί διεξοδικά αν ο χώρος της υφιστάμενης αποθήκης, ο οποίος προβλέπεται να εξυπηρετήσει λειτουργικά το προτεινόμενο Περιβαλλοντικό Πάρκο Εκπαίδευσης, επαρκεί και καλύπτει τις ανάγκες για το σκοπό αυτό. Μια χρήση, που θα προτείνουμε εναλλακτικά για το κτίσμα, είναι η λειτουργία του ως στάβλος αλόγων, για πιθανή εξυπηρέτηση της δραστηριότητας της θεραπευτικής ιππασίας. Ο τομέας του Φυσικού Περιβάλλοντος, με τις παράλληλες λειτουργίες του, μπορεί να συμβάλλει στην καλλιέργεια περιβαλλοντικής συνείδησης κυρίως στους μαθητές της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, αλλά και στον γενικότερο πληθυσμό. Παράλληλα, σε τμήμα του τομέα του Φυσικού Περιβάλλοντος, μπορεί να χωροθετηθεί ένας κλειστός περιφραγμένος χώρος εκπαίδευσης και ελεύθερης κίνησης κατοικίδιων ζώων (σκύλων).

10. Για την ολιστική αντιμετώπιση της ανάπλασης και ανάδειξης του Πάρκου Πυρσινέλλα, σκόπιμη θεωρούμε -μετά την ολοκλήρωση της διαχειριστικής μελέτης- τη διενέργεια αρχιτεκτονικού διαγωνισμού (έστω και με τη μορφή κατάθεσης ιδεών), η οποία θα συμβάλλει στη διαμόρφωση της βέλτιστης πρότασης ανάπλασης για ένα τόσο σημαντικό έργο, με δεδομένο ότι η μεθοδολογία αυτή αποτελεί πάγια θέση του ΤΕΕ/ΤΗ.

11. Το σκεπτικό των προτεινόμενων παρεμβάσεων και εν συνεχεία ο σχεδιασμός πρέπει να λάβουν υπόψη τη βιωσιμότητα του συνόλου του έργου (λειτουργία, επισκεψιμότητα, συντήρηση, προοπτικές).

12. Η κάλυψη των αναγκών των δημοτών μέσα από τις μελλοντικές χρήσεις του Πάρκου πρέπει να αποτυπώνεται αναλυτικότερα στην πρόταση (θέσεις στάθμευσης, δημόσια WC, εγκαταστάσεις για ΑΜΕΑ, βρύσες κ.ο.κ.).

13. Σημαντική πρόβλεψη πρέπει να γίνει για τη διαχείριση όλου του υδάτινου δυναμικού του χώρου (λίμνες, κανάλια κλπ). Επίσης, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στη μελέτη του φωτισμού του Πάρκου, με την εξέταση της δυνατότητας τοποθέτησης στύλων και στοιχείων φωτισμού κατάλληλης ενεργειακής κλάσης, καθώς και χρήσης ΑΠΕ (π.χ. Φωτοβολταϊκών), ώστε να μην υπάρχει ιδιαίτερη επιβάρυνση του περιβαλλοντικού ισοζυγίου και ταυτόχρονα να διασφαλίζεται ο αναγκαίος φωτισμός στα επιμέρους τμήματα του χώρου του Πάρκου.

Ως Τεχνικό Επιμελητήριο, όπως ακριβώς το πράξαμε στη σημερινή εναρκτήρια φάση της ανάπλασης του Πάρκου Πυρσινέλλα, θα είμαστε παρόντες σε κάθε φάση μιας δημόσιας διαδικασίας διαλόγου, από την οποία θα προκύψουν πιθανόν και νέες αναζητήσεις και παρατηρήσεις, που θα φωτίσουν περαιτέρω τα ζητούμενα και τις προτάσεις για μια ολοκληρωμένη, σύγχρονη, ουσιαστική και κυρίως αναγκαία

διαχείριση του φυσικού τόπου, μέγιστο ζητούμενο στις εποχές που διάγουμε και σε αυτές που έπονται.

Για τη Διοικούσα Επιτροπή
Ο Πρόεδρος

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Ιωάννης Λυκοτραφίτης'.

Ιωάννης Λυκοτραφίτης
Πολιτικός Μηχανικός

